

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Asan/10/2020
Identifikačné číslo spisu: 4018200587
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4018200587.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a z členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobkyne: DIANA Flower House, s.r.o., so sídlom Jánošíkova 2, 927 01 Šaľa, IČO: 36 558 389, zast. advokátkou Mgr. Dianou Šiagyovou, so sídlom Jánošíkova 2, 927 01 Šaľa, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Bratislave, so sídlom Prievozská 32, 827 99 Bratislava, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/172/2018-95 zo dňa 30. októbra 2019, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0210/99/2018 zo dňa 15. 06. 2018, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Rozhodnutím č. SK/0210/99/2018 zo dňa 15. 06. 2018 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) žalovaný postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj (ďalej len „obchodná inšpekcia“) č. P/0510/04/17 zo dňa 29. 03. 2018 (ďalej len „rozhodnutie inšpekcie“ alebo „prvostupňové rozhodnutie“) a toto rozhodnutie potvrdil.

2. Prvostupňovým rozhodnutím obchodná inšpekcia na základe § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“) uložil žalobkyni pokutu vo výške 500,- eur za porušenie:

a. § 10a ods. 1 písm. k/ zákona č. 250/2007 Z. z. tým, že inšpektorov obchodnej inšpekcie pred

uskutočnením kontrolného nákupu nepoučila o možnosti obrátiť sa na subjekt alternatívneho riešenia sporov podľa zákona č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
b. § 18 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., keďže v čase kontrolného nákupu nemala reklamačný poriadok na viditeľnom mieste.

3. Uvedené skutkové zistenia vyplynuli z kontroly inšpektorov obchodnej inšpekcie, ktorí dňa 02.11.2017 vykonali v prevádzke žalobkyne kontrolný nákup jedného kahanca v hodnote 2,20 Eur.

II.

Konanie pred krajským súdom

4. Proti rozhodnutiu žalovaného podala žalobkyňa v zákonnej lehote správnu žalobu vo veci správneho trestania na Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“ alebo „krajský súd“) a navrhla rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

5. V podstate brojila proti výroku o uložení sankcie, ktorý považovala za arbitrárny vo vzťahu k odôvodneniu výšky uloženej sankcie, najmä s ohľadom na skutkové okolnosti prerokúvaného prípadu.

6. Správny súd vyhlásil dňa 30.10.2019 rozsudok, ktorým zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie inšpekcie a vec vrátil obchodnej inšpekcii na ďalšie konanie.

7. Stotožnil sa so žalobnou námietkou v tom smere, že výrok o uložení sankcie je arbitrárny, keďže žalovaný v rozhodnutí uvádzal len všeobecné dôvody a kritériá ukladania sankcií, pričom skonštatoval, že sám nebol oprávnený znížiť výšku uloženej sankcie.

8. Podľa mienky správneho súdu žalobkyňa mala právo na také rozhodnutie, ktoré dáva jednoznačné a zrozumiteľné odpovede na všetky podstatné otázky.

9. Nad rámec žalobných námietok krajský súd poukázal aj na iné konania, v ktorých bola orgánmi obchodnej inšpekcie za tri porušenia zákona č. 250/2007 Z. z. uložená pokuta vo výške 350,- Eur, a žalovanému vytýkal, že v obdobných prípadoch uložil takmer o tretinu nižšiu sankciu.

III.

Kasačná sťažnosť žalovaného

10. Proti rozsudku správneho súdu podal žalovaný (ďalej len „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/, h/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a navrhol zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

11. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že výrok o uloženej pokute bol odôvodnený len všeobecne. Podľa jeho názoru sú obe rozhodnutia v časti o výške pokuty odôvodnené dostatočne, náležite a v súlade so zákonnými kritériami a relevantnou rozhodovacou praxou.

12. Ani prípady, na ktoré správny súd poukazoval (rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trenčíne č. P/0382/03/2018; vec vedená krajským súdom pod sp. zn. 11S/142/2018), nie je podľa názoru sťažovateľa možné uplatniť na prejednávajúcu vec, pretože ide o odlišné porušenia zákona č. 250/2007 Z. z. V tomto smere sťažovateľ zastal názor, že pokutu uložil v zákonom stanovenom rozpätí a bol povinný dbať na skutočnosť, aby v obdobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Taktiež poznamenal, že ani správny súd nesmie svojvoľne zasahovať do diskrečnej právomoci správneho orgánu.

13. Sťažovateľ poukazuje na niektoré (najmä žalobkyňou zmienené) rozhodnutia orgánov obchodnej inšpekcie, v ktorých sa prejednávali totožné porušenia zákona č. 250/2007 Z. z., trval na tom, že

nevýbočil z rozhodovacej praxe, vzhľadom na obdobnú výšku uloženej sankcie.

14. Nakoniec sťažovateľ namietal odklon od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.), ktorý videl v tom, že krajský súd nepostupoval v súlade s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky, uvedeným v rozhodnutiach sp. zn. 6Sžo/33/2014 z 29.04.2015 a sp. zn. 4Asan/6/2016 z 16.01.2018.

15. Žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť, pričom zotrval na svojej argumentácii uvedenej v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia a vo vyjadrení k správnej žalobe.

16. Žalobkyňa na kasačné námietky sťažovateľa písomne nereagovala.

IV.

Právne závery kasačného súdu

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 445 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

18. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov pripadlo kasačnému súdu posúdiť, či krajský súd postupoval správne pri vyhodnotení individualizácie sankcie, ktorú sťažovateľ uložil žalobkyni ako predávajúcej, v rámci výkonu inšpekcie dodržiavania povinností vyplývajúcich zo zákona č. 250/2007 Z. z. Sťažovateľ v tomto smere považoval výšku uloženej pokuty za dostatočne odôvodnenú.

19. V súvislosti s právnym posúdením veci krajským súdom v namietanom rozsahu považuje kasačný súd za potrebné predoslať, že ukládanie sankcie je činnosť správneho orgánu, ktorou sa zohľadňujú nielen skutkové okolnosti porušenia povinností (v prerokúvanom prípade porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 250/2007 Z. z.), ale aj postoj páchatel'a k predmetnému skutku a možnosti jeho nápravy. Podľa právnej doktríny je ukládanie sankcií procesom, v ktorom správny orgán v rámci svojej diskrečnej právomoci musí vychádzať zo zásady zákonnosti, spravodlivosti, individualizácie a primeranosti ukladanej sankcie. Výška uloženej pokuty by tak mala zohľadňovať nielen počet zistených nedostatkov, ale všetky okolnosti prípadu, včítane osoby žalobkyne. Sankcia by zároveň nemala plniť len represívnu funkciu, ale aj funkciu výchovnú a preventívnu.

Podľa § 10a ods. 1 písm. k/ zákona č. 205/2007 Z. z. je predávajúci povinný pred uzavretím zmluvy alebo ak sa zmluva uzatvára na základe objednávky spotrebiteľa pred tým, ako spotrebiteľ odošle objednávku, ak nie sú tieto informácie zjavné vzhľadom na povahu výrobku alebo služby, spotrebiteľovi jasným a zrozumiteľným spôsobom oznámiť informáciu o možnosti obrátiť sa na subjekt alternatívneho riešenia sporov v prípadoch ustanovených osobitným predpisom.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. je predávajúci povinný spotrebiteľa riadne informovať o podmienkach a spôsobe reklamácie vrátane údajov o tom, kde možno reklamáciu uplatniť, a o vykonávaní záručných opráv. Reklamačný poriadok musí byť na viditeľnom mieste dostupným spotrebiteľovi.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinností počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur.

Podľa § 24 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinností, spôsob a následky porušenia povinností.

Podľa § 27 zákona č. 250/2007 Z. z. sa na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 20 ods. 3 písm. e) až h) a § 21 a § 26a, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré

skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

20. Z administratívneho spisu vyplýva, že inšpekciou vykonanou v kvetinárstve obchodná inšpekcia na základe kontrolného nákupu kahanca v hodnote 2,20 Eur zistila porušenie povinností žalobkyne spočívajúce v tom, že žalobkyňa inšpektorov pri kontrolnom nákupe nepoučila o možnosti alternatívneho riešenia vzniknutých sporov (§ 10a ods. 1 písm. k/ zákona č. 250/2007 Z. z.) a nemala reklamačný poriadok na viditeľnom mieste (§ 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z.).

21. Výšku sankcie za tieto priestupky sťažovateľ odôvodnil v podstate konštatáciou, že boli zohľadnené všetky skutočnosti a výška postihu je primeraná. Úvahu, ktorá ho viedla k uloženiu pokuty vo výške 500 Eur uzavrel s tým, že inú ako uvedenú sankciu uložiť nemohol, pretože by sa podstatným spôsobom odchýlil od praxe v obdobných prípadoch. Dodal, že na to, aby sankcia aby pôsobila ako trest, musí byť citeľná v majetkovej sfére žalobkyne.

22. Po zvážení predostretých skutočností sa senát kasačného súdu nestotožnil so sťažnostnou námietkou, že výška sankcie bola žalobkyňi predstavená náležite a dostatočne a dospel k totožnému záveru ako správny súd, že prezentované odôvodnenie výšky sankcie je arbitrárne. Nemožno totiž prehliadnuť, že z pohľadu drobného podnikateľa nemalá sankcia vo výške 500 Eur nebola vyhodnotená ani vo vzťahu k charakteru a najmä závažnosti protiprávneho konania žalobkyne, ktorá sa javí kasačnému súdu ako skutočne nízka, a ani k spôsobu a následkom porušenia povinností (ak o nejakých možno hovoriť). Naopak, zdôvodnenie uloženia tejto sankcie nie je zrozumiteľne individualizované na súdený prípad a možno povedať, že je takmer univerzálne aplikovateľné v podobných okolnostiach.

23. Kasačný súd z rozhodnutí správnych orgánov nezistil, o čo sa opiera konštatovanie sťažovateľa o zohľadnení okolností daného prípadu a dôvodov zisteného porušenia (strana 4 odôvodnenia rozhodnutia žalovaného), keďže výsledky tohto zhodnotenia sa nepremietli do úvah sťažovateľa o primeranosti výška sankcie. Odôvodnenie rozhodnutia žalovaného nehodnotí žiadne konkrétne okolnosti prípadu, ani so zreteľom na dopad zisteného porušenia povinností na práva spotrebiteľa, ktoré má sťažovateľ chrániť, ani vo vzťahu k subjektu žalobkyne. Nebola reálne vyhodnotená intenzita zásahu do jej majetkovej sféry uložením sankcie vo výške 500 eur z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie, ktoré sú kľúčové pri určovaní výšky sankcie.

24. Kasačný súd poukazuje aj na postoj žalobkyne, ktorá so správnymi orgánmi spolupracovala a zistené porušenie povinností nepopierala. Akcentovala aj tú skutočnosť, že inšpektori kontrolovali aj splnenie iných povinností, ako napríklad označenie tovaru a ceny, či vydanie pokladničného dokladu, pri ktorých porušenie nezistili. Rovnako zdôrazňovala, že ponúka len dekoračný tovar a okrem estetických hodnôt neuspokojuje žiadne iné potreby zákazníkov a za desať rokov jej činnosti neeviduje žiadnu reklamáciu.

25. Kasačný súd považoval za potrebné osobitne sa vyjadriť na tomto mieste aj k represívnej funkcii uloženej sankcie, na ktorú sťažovateľ poukazoval. Represívna funkcia bezpochyby predstavuje dôležitý aspekt sankcie ukladanej správnymi orgánmi. Trestanie podnikateľov však nesmie byť jediným cieľom orgánov obchodnej inšpekcie. Pri ukladaní sankcií je potrebné vziať do úvahy aj ich výchovnú funkciu a preventívnu funkciu. Výchovná funkcia spočíva v pôsobení orgánov obchodnej inšpekcie na účastníka konania v tom ohľade, aby dodržiaval povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 250/2007 Z. z. Preventívna funkcia spočíva v aktivite správnych orgánov odradiť do budúcnosti ďalšie subjekty od porušovania týchto povinností.

26. Možno len súhlasiť s názorom sťažovateľa, že na to, aby sankcia splnila represívnu funkciu, musí byť citeľná v majetkovej sfére žalobkyne. Na druhej strane je však nutné materiálne sa vysporiadať s otázkou primeranosti ukladanej sankcie aj s ohľadom na predmet podnikateľskej činnosti žalobkyne, výšky dosahovaného obratu či rentability ňou ponúkaných služieb. Jednoducho predtým, ako orgán obchodnej inšpekcie uloží pokutu v určitej výške, mal by zistiť, aký finančný dopad to bude mať na sankcionovaný subjekt. Individuálny prístup k ukladaniu sankcií na podklade zdôvodneného uváženia

miery naplnenia jednotlivých zákonných sankčných kritérií by mal podľa názoru kasačného súdu vždy prevážiť nad akýmisi paušalizovaným pokutovaním určitého typu porušenia zákona, aj keď je takýto postup možno podporený doterajšou rozhodovacou praxou orgánov obchodnej inšpekcie.

27. Sťažovateľ v rámci kasačných bodov namietal aj to, že správny súd výšku uloženej sankcie neposudzoval len z pohľadu, či sťažovateľ nevybočil zo zákonného rámca, ale zasahoval aj do diskrečnej právomoci orgánov obchodnej inšpekcie. Zásah do správnej úvahy o výške pokuty sťažovateľ videl v tom, že krajský súd poukazoval na prípady, kedy orgány obchodnej inšpekcie ukladali nižšie sankcie za obdobné porušenia povinností (bod 8 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

28. V tejto súvislosti kasačný súd akcentuje, že dôvodom pre zrušenie rozhodnutí oboch stupňov krajským súdom nebola správna úvaha orgánov obchodnej inšpekcie, ktorou dospeli k uvedenej výške uloženej pokuty, ale absencia jej náležitého zdôvodnenia. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je totiž zrejmé, že krajský súd v tomto ohľade reagoval na tvrdenie sťažovateľa, že výšku uloženej sankcie nemohol znížiť, pretože by výrazným spôsobom vybočil z medzí ukladania pokút za obdobné porušenia právneho predpisu. Keďže však sťažovateľ neprezentoval žiadne konkrétne obdobné prípady, krajský súd sa so všeobecným tvrdením sťažovateľa nestotožnil a nad rámec žalobných bodov načrtnol jemu známu rozhodovaciu prax pri ukladaní sankcií za obdobné porušenia povinností vyplývajúcich zo zákona č. 250/2007 Z. z. Kasačný súd sa preto nemohol stotožniť s uvedenou kasačnou námietkou sťažovateľa, že by krajský súd zasahoval do diskrečnej právomoci orgánov obchodnej inšpekcie.

29. Ani s ostatnou námietkou, ktorou sťažovateľ poukazoval na odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, vyplývajúcej najmä z rozhodnutí Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo/33/2014 z 29.04.2015 a sp. zn. 4Asan/4/2016 z 16.01.2018 (§ 440 ods. 1 písm. j/ S.s.p.), sa senát kasačného súdu nestotožnil. Keďže v prejednávanej veci dospel kasačný súd k záveru, že výška pokuty uloženej v správnom konaní nebola dostatočne odôvodnená a preskúmateľná, závery Najvyššieho súdu vo vyššie uvedených rozhodnutiach nie sú tento prípad aplikovateľné.

30. Na základe vyššie uvedených zistení a úvah kasačný súd nepovažoval sťažnostné body za opodstatnené a preto rozhodol podľa § 461 S.s.p. o zamietnutí kasačnej sťažnosti.

31. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v zmysle § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi voči sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady bude rozhodnuté v zmysle § 175 ods. 2 S.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.